చిన్నకథ

రచన
వా. స. మూర్తి

★ "సూరి" ★

ఏటి వొడ్డున కొండ రాడ ఏలలు నీడ నిలిచి కాయలు పోగు చేసుకుంటున్నారు అంతా పశ్చిమలుగు, పదహారేళ్ళ మధ్యవాళ్ళే వాళ్ళతో ఒక పడుచు వాడు కూడా వున్నాడు వాడు పొడుగైన పెదవు గడతో కాయల రాల గొడుతున్నాడు కింద పడిన వాటికోసం ఆడ పిల్లలు ఒక్కసారిగా ముందు పిడికిళ్ళ వాటికోసం పోట్లాడుకుంటూ, ఒకరి నొకరు తోసుకుంటూ, కింద పడుతూ లేస్తూ ఒకళ్ళ చెరులోని మరొకరు లాగుకుంటూ, నవ్వుకుంటూ, చిక్కనవి కొడిలో వోసుకుంటున్నారు—బిడేలో పోసుకోవడ మెక్కడ! ఒక మూలనుంచి తిని వేయడం కూడా వెంటనే జరిగిపోతోంది

అందరిలోకి వలకి డైనదని సూరి కింద పడ్డ కాయలలో చాలావంతు సూరి ఇటే పట్టుకొని మిగతా వాళ్ళతో కొరికుకుంటా చేస్తాంది. దానితో అందరూ ఆమెనే ముట్టి పేస్తున్నారు. అయినా సూరి వాళ్ళ మధ్యనుంచి తిప్పించుకొని లేడిలా పరు తేరు గిక్కమంగా వెనకకు కాపోయింది సూరి కేరి. మధ్యలో కాలిలో పేడు సుమ్పకుపేటికి "అయ్యో" అంటూ ఆగి పోయింది ఆ మనిషి ఊలక్కపడ్డాడు ఆమెకేసి సూరాడు తిరు పక్కన్న కొన్నాళ్ళు రంగయ్యగారు సెంటితో కాయలు కూడా సూరాడు "ఏమిటమ్మా ఇవి" అంటూ లేవాడు సూరి కాలిలో పేడు తీగరిగా ఊడి చెరుకుపుని నవ్వుతూ పరుగెత్తిపోయి తన వాళ్ళలో కలిసి పోయింది

ఆ కళా కారుడు లేచి, పుస్తకం టేబులో లోనికి పెట్టుకొని, కాయలన్ని తోపిస్తూకి తీసు కొని ఆ పిలల దగ్గరకు వచ్చాడు వాళ్ళు హడలిపోయారు అతను చిరునవ్వుతో "భయం లేదమ్మా, ఈ కాయలు తెచ్చిన ఆమ్మ యేది?" అని అడిగాడు

సూరి అందరి వెనకాల దాగుకుంది వాళ్ళు ఆమెను ముందుకు పొమ్మన్నారు కాని సూరి వాళ్ళను గిల్లుతూ వెనకే నక్కి నుంచుకుంటోంది

"ఎందుకమ్మా అంత భయం? నేనేమీ చెయనుగదా" అన్నాడతను

"పోయే సూరి ఇందాక గీకు మా చెద్ద దయ్యం ఉందని మీరేవే ఇప్పుడా దయ్యమంతా ఏడ జారుయిందో" అంటూ ఆ మెను ముందుకు తోశారువాళ్ళు సూరి తెలవంచుకొని ముందుకు వచ్చింది

అతను పేరడిగాడు చెప్పింది

"ఇన్ని కాయలు నేనేమి చేసుకుంటాం నమ్మా నాకు రెండు మూడు చాలు ఇవిగో, ఇవి మీరు తీసుకొండి" అని రెండు కాయలు మాత్రం ఉంచుకొని మిగిలి నవి సూరి దోసిట్లో పోశాడతను. సూరి అవి అందరికీ ఇచ్చి వేసింది అతను కాయల లోని తెల్లగుడు నోట్లో వేసుకొని నము బుతూ, నవ్వుతూ అన్నాడు "చాలా బాగున్నాయే ఇవి" సూరి వాళ్ళ వడిగడం మొదలు పెట్టాడు వాళ్ళొకవో, వాళ్ళు తిరి కిందు లేమి చేస్తారో ముందలైనవన్నీ అయిన మ్యాగ్యనాలకు లోనైపోయారు ఆ స్థితిలోపడగ నాశనం చేశారు పూర్తి నాశనం కాకుండానే ఆయన ఒప్పుచేసి చనిపోయారు రాజగోపాలరావు తండ్రి కిన్నుకు మ దానివచ్చి, అది పూర్తిచేయ కొని సుఖ శాంతి నిశ్చేతనానికి వెళ్ళి పోయాడు అతని మైనారిటీ తీరేవరకు

3

మరొకాడు ఆ పిల్ల లెవ్వరూ రాజగోపాలరావు తోటకు పోవడానికి సిద్ధ పడలేదు. కాని సూరి కొంచకిని బలవంతి పెట్టి కూడా తీసుకొని బయటు దేరింది వెంక డడ్డు పడ్డాడు అటువంటి పెద్ద వాళ్ళికు పోవడం మంచిది కాదని, వాళ్ళను నమ్మకూడదనీ చెప్పి పోవద్ద న్నాడు కాని సూరి వినలేదు చేసేది లేక వెంకడు కూడా వెంటబడ్డాడు

వాళ్ళు తోట దాదాపుకు వచ్చారో లేదో తోటమాలి కర్ర పుచ్చుకొని భీకరంగా వాళ్ళ పైపుకే వచ్చాడు వాళ్ళు పై ప్రాణాల పైనే పోయినట్లయ్యాయి ఇంతలో దూరంగా డాబామీదనుంచి "లోపలికి రానియిలే" అని రాజగోపాల రావు కేక వినిపించింది తోటమాలి తన చెవులను తానే నమ్మలేక పోయాడు కొద్ది సేపటిలో రాజగోపాలరావే వచ్చి వాళ్ళను తోటలోకి తీసుకు నడిచాడు తోటమాలి తెల్లబోతూ వాళ్ళ వెనకాలే నడిచాడు రాజగోపాలరావు సూరీ వాళ్ళ కందరకూ తోటలో రకాలన్నీ చూపించాడు వాటిని గురించి చెప్పాడు సూరీ వాళ్ళవరూ మాట్లాడలేక గుడ్లప్పగించి వదుస్తున్నారు రాజగోపాలరావు తోటమాలిని అన్ని రకాల పండ్లను కోసి పట్టుకు రమ్మని చెప్పి వాళ్ళను తన భవనం లోకి తీసుకెళ్ళాడు వాళ్ళకు ఆశ్చర్యం మీద ఆశ్చర్యం పెరిగిపోతున్నా మంత్రి ముగ్ధులలా అత వెటు తీసుకుపోతే అటే పోయారు. అతను వాళ్ళను తన చిత్రశాల లోకి కూడా తీసుకెళ్ళాడు ఆ బొమ్మలు చూసి వాటిలో కేటీని ముందు చూడాలో తెలియక చిన్న కళ్ళతో నలువైపులా చూస్తూ అక్కడే నిలబడిపోయారు. ఆ బొమ్మలలో వున్న నగ్న, అర్ధనగ్న రూపాలు కొన్నిటిని చూసి సిగ్గుతో నటుక్కున తల వంచేసుకున్నారు కొందరు కిచకిచ మన్నారు సూరి ఎన్నడూ అదుపూ ఆజ్ఞా ఎరుగనిది అందువల్ల ఘట్టున నవ్వి వేసింది రాజగోపాలరావు మాత్రం కాగి తాలమీద ఏదో త్వరత్వరగా గీసివేస్తు న్నాడు. వాళ్ళు నలువైపులా చూడడం పూర్తి చేశాక ఆ కాగితాలు వాళ్ళకు ఇచ్చాడు వాళ్ళు ఎగిరి గంతేసినంత పని చేశారు తమ బొమ్మలే! ఎప్పుడు వేశారు! ఎలా వేశారు! వాళ్ళకేమీ అర్థం కావడం లేదు సూరి తన బొమ్మ కేసీ, తోడి వాళ్ళ బొమ్మలకేసీ చూసింది ఆ ఖరికి తెగించి ఆ బొమ్మలకి ఇస్తే తాము దాచు కుంటామని చెప్పింది "తీసుకోండి" అన్నాడు రాజగోపాలరావు వాళ్ళు సంతోషం ఆపుకోలేక తమ బొమ్మలకేసి పదే పదే చూసుకుంటున్నారు రాజగోపాలరావు వాళ్ళ ఒక్కొక్కరినే పరికీలిస్తూ చూస్తున్నాడు సూరిమీద అతని దృష్టి ఆగిపోయింది అతని కళా దృష్టికి ఒక్క సారిగా మెరసింది ఆమె శరీర రేఖా సౌందర్యం ఆ సుందర్రని మొగం, చిలిపి నవ్వులతో కూడిన ఆ పెద్దకళ్లూ ఆ నిండు విగ్రహం ఆ వంపులూ,—అన్నీ వంపులే, అన్నీ గుండ్రని వంపులే, అన్నీ సుందరమైన వంపులే—ఇంతకుముందూ వీళ్ళందరి చిత్రాలు వేశాడు కాని ఆ నల్లని శరీరంలో ఇంత సౌందర్య సంపద దాగివుందని ఇప్పుడు తెలుసుకొని ఆగిపోయాడు ఆమెకేసే చూస్తూ ఆమె శరీరంలో వున్న సుందర రేఖలను కుంచెతో గీయడానికి ఏ కళా కారుడైనా ఉబలాట పడతాడు. రాజగోపాలరావు ఎన్నాళ్ళ నుంచో అనుకుంటున్నాడు గ్రామీణ సుందరుల చిత్రాలు వేయాలని. ఇప్పుడు ఆ అవకాశం లభించింది, సూరికన్న మంచి వుంటుందా అన్న మీరూహాలం కిలిగింది నిటేపైపే చూస్తాంది వెంకడు నువ్వు ఆదివికి తెప్పకి కిలిగ వుంటాయి కాని తానా మెను గురించి ఆలోచిస్తున్నాడు, చోకా క్రింగ పరిగా వుంటుకొని చుడి నప్పుడు కాకుండా సూరికైప్రగ అడుగులు ఆమె తరు గురించి ఊహించడానికి సాహసించలేక పోతుంది అంటే అయితే నీశాగు ఎందుకో సూరి కెక్కి తిరిగింది వెంకడిని పిలిచింది నవ్వుతూ "రారా, వెంకడు మాంగాం ఎంతు ఎంత మంచి చెపలుండాలోగా" అంటూ చంటి పిల్లలా సంతోషంతో అంది సూరి ఆ నవ్వుకు వాడి నిశ్చయం కాస్తా దిగజారిపోయింది నిశ్చయం సామాన్యమైంది కాదు తనకి త్తి పలుకోలేకపోయాడు వాలిపోయిన పిగిగ కుంటుకు వ్యతిరేకమే కాకుండా మొగంతో ఆమె దగ్గిర నిలబడ్డాడు వాడు సమాధానంచి కూడా త్రీవ విరోధానికి తీవ్రంగా బాధపడుతున్నట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తోంది సూరి వెంటనే గమనించింది "ఏరా మాంవాం, అలాగుండావే ఈ పొద్దు" అంది.

వెంకడి నోట మాట పైకలేదు సూరి దగ్గరకువచ్చి వాడి మొగం ఎత్తి, "ఏరా నాతో కూడా చెప్పవా" అంది

వాడి గొంతుకనుంచి ఏడుపు ముందు వచ్చింది తిరువాత మాట మొద్దుగా వచ్చింది "సూరీ, చివరికి నేనంటే నీ కంతి గిట్టకపోయిందా?"

"ఛ, అదెటిరా? నీవంటే ఎందుకట్టం లేదూ? నేను లేదన్నానా?"

"మరి ఆ జమీందారును పెళ్ళిచేసుకో బోతుండావు!?"

"ఎవరు చెప్పారు?" అంది సూరి

వెంకడు నమ్మలేకపోయాడు — సూరి అలాఅంటుందని "ఎవరు చెప్పడమేమిటి? అంతా ఏర్పాటైపోతావుంటే?"

"ఏమో, నేను పెళ్ళి చేసుకుంటా నన్నానా?"

"అదేటే అలా మాట్లాడుతుండావురా? ఆయన్ను పెళ్ళి చేసుకోవా?" వెంకడు బొంగిపోతున్న గుండెతో అన్నాడు

"చేసుకోనను"

"ఆఁ"

"ఆయన్ను నేను పెళ్ళి సేసుకోడమేటికి? ఆయన బగవంతుడ్ట లాటోరు ఆయనంటే నాకు చెద్ద ప్రేమే అయితేం ఆయన్ను ఎలా పెళ్ళిచేసుకోగలను? నా కిట్టం లేదు, ఎంకడు మాంవాం ఆయన్ను ఎప్పుడూ దేయుడిలా గే నూత్తాను"

వెంకడికి గుండె పగిలిపోతుందేమో నని పించింది గుండె ఆపుచేసుకుంటూ అన్నాడు "అయితే, సూరీ నా దానివే నన్న మాట!?"

సూరి ఒక్క నవ్వు నవ్వి ఊరుకుంది వాడి చొక్కాక్రింద ఏదో పొడుచుకు ఉండడం చూసి చటుక్కున చేయి పెట్టి పైకిలాగింది కత్తి! "ఏటిరా మాంవా, ఈ కత్తేటి?" అంది

వెంకడు ఒక నిమిషం మాటాడలేక పోయాడు ఆఖరికి మెల్లగా అన్నాడు "నువ్వాయన్ను పెళ్ళి సేసేసు కుంటా వేమో, అప్పుడు నేను బతికి ఏం పెయోజనమని నిన్ను పొడిచి, నేను పొడుచుకు చద్దామనుకున్నాన్నె, సూరీ!"

"నా మీదుకు నామీద ఎంతేమీ" అంటూ సూరి వాడి తిలపాగా ఊడదిసి జుట్టుపట్టుకు లాగింది వాడు ఆమె ఒడిలోకి పడిపోయాడు.

రాజగోపాలరావు అటుప్రక్కనుంచే పోతూ సూరి మాట విని ఆగిపోయాడు వాళ్ళ సంభాషణ అంతా విన్నాడు

* * * *

మరొకాడు హఠాత్తుగా రాజగోపాలరావు ముద్దాను వెళ్ళిపోయాడు.

అంత హడావుడి గా, చేస్తున్న ఏర్పాట్లన్నీ వదిలేసి ఎందుకు వెళ్ళి పోయాడో గ్రామస్థులకు—సూరికీ, వెంకడికీ తప్ప—సరిగా బోధపడలేదు

4

మరొకాడు ప్రొద్దున రాజగోపాలరావు తోటమాలి చేత సూరి తండ్రిని పిలిపించాడు. సూరి తండ్రి హడలిపోయాడు తనతో ఆయన కేమి పని వచ్చిందో అని రాజగోపాలరావు తన ఉద్దేశ్యం తెలియ చేశాడు రాజగోపాలరావు చెప్పినది విని సూరి తండ్రి ఆశ్చర్యపోయాడు. అతని కేమాత్రం ఇష్టం కలగలేదు. ఇటువంటిని ఎన్నడూ ఆ పలెలో వినివుండ లేదు కాబట్టి అయినా అంత భూప్రాప్తిని కాదనడం ఎలాగో అని సందేహిస్తూ ఊరుకున్నాడు రాజగోపాలరావు తన పొమ్మలు చూపిస్తూ చిత్రకళమీద ఒక గంటసేపు గంభీరోపన్యాసం చేశాడు ఆ ఉపన్యాసం ఏమీ అర్థంకాక మరి చెసేది లేక తల ఊపుతూ కూర్చున్నాడు సూరి తండ్రి తను అడిగిన దానిలో ఏమీ తప్పులేదనీ, పైగా తా నా చిత్రాలు గీసుకున్నందుకు కోజాకు ఇంత చొప్పున నిర్ణయించి ఇస్తానని చెప్పి మాట మాటాడకుండా లేచి సూరి తండ్రిని ఒప్పింపజేసి పంపించివేశాడు రాజగోపాలరావు

ఊళ్ళో గుసగుసలు బయలు దేరాయి కాని అలాగే అణగిపోయాయి రాజగోపాలరావు ఊళ్ళో కెల్లా సంపన్నుడు అయినా గర్వంలేకుండా అప్పుడే ఊళ్ళో వాళ్ళని చాలామందిని పరిచయం చేసి వేసుకున్నాడు అందరి యోగక్షేమాలు కనుక్కుంటూ గ్రామం బాగుకోసం ఎంతో సాయం చేస్తానని చెప్పి అప్రయత్నంలో నిమగ్నమయ్యాడు కూడా అతని దగ్గర పశ్చపడుకొన్నాడు అందరి యోగక్షేమాలు కనుక్కుంటూ గ్రామం బాగుకోసం ఎంతో సాయం చేస్తానని చెప్పి అప్రయత్నంలో నిమగ్నమయ్యాడు కూడా అతని కేదో బెదురుగా వుంది ఆమె దృష్టిలో అతను సామాన్య మానవుడు కాదు తన్మయత్వంతో సౌందర్య ప్రపంచాన్నే సృష్టించివేస్తున్న అతనిని చూస్తుంటే అతనికి దివ్యత్వ మాపాదించకుండా వుండ లేక పోయింది. రాజగోపాలరావు చిత్రరచనలో నున్నంతసేపూ తన్ను తానే మరిచి పోతున్నాడు ఆమె మొగం చేతితో పట్టుకొని తనుకోరినట్లుగా తిప్పుకున్నాడు చేతులు పరిగా పెట్టున్నాడు అయినా ఊపిరాడ్కా తనమైనా మనోవికారం లేకుండానే చిత్ర రచన పూర్తి కాగానే సూరి అక్కడ ఆట్టేసే పాక ఇంటికి పరుగెత్తుకు పోతోంది

ఆమె వెళ్ళిపోయిన తర్వాత రాజగోపాలరావు తాను గీసిన గ్రామ్య సుందరీ చిత్రాలు చూసుకొని మురిసిపోతున్నాడు త్వరలో ఏదో మంచి కళా ప్రదర్శనానికి పంపాలనుకున్నాడు ప్రకృతి ఒడిలో సహజంగా పెరుగుతూ అమాయకపు జీవితాన్ని నడిపే పల్లెటూరి పడుచులను అంత చక్కగా చిత్రించడానికి ఇంకొకడికి అవకాశంరాదు తనకైనా అవకాశం లభించింది సూరివల్ల తన చిత్రాలన్నిటిలో ప్రత్యేకత మవుతున్న సూరి మీదకు పోకుండా వుండలేక పోయాయి అతని ఆలోచనలు తన ఆలోచన లింతగా అపల్లె టూరిపిల్ల మీదికి పోవడం తనకే ఆశ్చర్యం కలిగించింది తన కిట్టి అలోచనలు కిలుగుతున్నా సూరి మనస్సులో కూడా తనను గురించి అట్టి భావాలు కిలుగుతూ కనుపించింది

ఆ రాత్రి సూరి కంటిమీద నిద్ర పట్టలేదు. ఆమె మనస్సు నిండా రాజగోపాలరావు తోటమాలి చెప్పిన మాటలే మెదలుతున్నాయి. ఆ మాటలు ఆమెకు ఎంతో ఆనందం కలిగించాయి. ఆమె మనస్సు నిండా రాజగోపాలరావు రూపమే నిండి వుంది. ఆమె ఆ రాత్రి ఎన్నో కలలు కంటూ గడిపింది